

ARDEALUL JURIDIC

REVISTA LUNARĂ
DE DREPT ȘI UNIFICARE LEGISLATIVĂ

A B O N A M E N T U L :
pentru Instituțiuni și Autorități 500 Lei pe an
pentru Autorități Judecătorești }
" Magistrați } 350 Lei pe an
" Avocați }

REDACTIA și ADMINISTRAȚIA
Str. G. Mărzescu 20
CLUJ

Publicațiuni și anunțuri pentru un număr
2 lei cuvântul
Publicațiuni și anunțuri pentru mai multe
numere 1.50 lei cuvântul

Fondator: VASILE M. DIMITRIU Consilier la Curtea de Apel din Timișoara

Comitetul de conducere și redacție:

I. MĂNESCU

Președinte la Curtea de Apel Cluj

Directorul și proprietarul revistei

BCU Cluj / Central University Library Cluj

AL. ULVINIANU

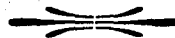
Președinte la Curtea de Apel Cluj

I. PREDOVICIU

Procuror General la Curtea de Apel Cluj

Dr. AL. DRAGOMIR

Decanul baroului adv. din Cluj

Secretar

Dr. VIRGIL. I. MĂNESCU

Doctor în drept, licențiat în filosofie
Advocat

S U M A R :

În jurul art. 242 pr. c. ardeleană de *Liviu Teclu*
Jurisprudențe civile cu o notă de *Al. Ulvianu*
Jurisprudențe Comerciale.

|| Jurisprudențe Procedurale
|| Jurisprudențe penale
|| Jurisprudențe la diverse legi.

Colaboratorii ocazionali cari au trei articole publicate au dreptul la colecția anului întreg.

Ori ce număr ne primit se retrimite la cerere în contul abonamentului

Prețul unui număr 35 lei

Cărți apărute:

Traian Alexandrescu avocat, fost decan al baroului de Ilfov: *Gajurile Civile și Comerciale*. Problema validității lor din punct de vedere al condițiilor de formă și de fond. Indrumări și observațiuni practice pentru bănci, comercianți și creditori. Prețul 40 lei. Depozit la ziarul „Legea”, str. I. G. Duca 47, București și la principalele librării din Capitală.

Dr. T. Moisil. Avocat consilier Cluj: *Legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică*, adnotată și însoțită de numeroase jurisprudențe. Prețul 160 lei.

Octavian Ionescu, Doctor i Laureat al Facultății de Drept din Paris. Obligația pe cale de voință unilaterală și ante-proiectul Codului Civil Român. Prețul 100 lei. Iași, Tipografia concesionară Alexandru A. Terek.

Pagini de Drept. Revistă trimestrială de jurisprudență și doctrină. Sibiu. Palatul Justiției.

Florian Vasiliu, Jude-Consilier la Trib. Sibiu: Bacșișul în stadiul Juridic actual. Prețul 20 lei. Depozit la autor.

Dr. Louis Hausknecht, Avocat. Cernăuți: Die neue Strafgesetzgebung Rumäniens, Systematisch und übersichtlich dargestellt in deutschersprache.

Potrivit „Inștiințări” anterioare

A apărut

In editura proprie a autorului
**Noua procedură
penală română**

„Curțile cu Jurați”

art. 349-438

un Volum de peste 400 pagini comentate cu
adnotări și tot felul de formulăe de

Vasile M. Dimitriu

Consilier la Curte de Apel Timișoara.

Prețul unui exemplar 250 lei neto. Cartea se poate procura — contra cost — dela autor **Str. Gh. Lazar 4 Timișoara (cetate)** sau prin Decanatele Baroului sau șef. instanțele judecătorești la comandă, în pachete colective, contra ramburs.

Tipografia »ARDEALUL« Cluj Strada Memorandului No. 22.

BANCA CENTRALA

Intreprinderi industriale fondate și interesate :

Industria Sârmei — fabrică de cuie și sârmă în Ghiriș, gara Câmpia Turzii ;

Fabrica de Sticlărie S. A. în Turda

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ
S. A. SEDIUL CENTRAL CLUJ,

Filiale : Alba-Iulia, Bistrița, Hațeg Sibiu, Turda.

Capital social 50 milioane, rezerve 20 milioane, depuneri 120 milioane

George Sofronie

Prof. la Univ. din Cluj.

Principiul Naționalităților în Tratatete de Pace din 1919-1920.

Frontierele României sunt intangibile.

(Premiată de ziarul „Universul”).

București 1936.

A apărut

Tratat de Drept Cambial

de **E. Cristoforeanu**
Doctor în drept dela Roma. Avocat

Vol. I. prețul 280

Vol. II. (ultimul) prețul 320

Comanda la „Curierul Judiciar” Str. Artei 5

București

A apărut

**Colecția de legi și
regulamente Tomul
XIII. partea I. pentru
anul 1935**

a Consiliului legislativ.

In jurul art. 242 pr. c. ardeleană

Art. 242 din procedura civilă ardeleană cuprinde dispozițiunea, necunoscută în proc. civ. română, că în cazul schimbării persoanei judecătorului intervenită în cursul desfășurării unui proces, procedura trebuie repetată.

Ce se înțelege prin repetarea procedurii? Articolul citat cuprinde el însuși dezvoltarea acestei idei: „întrucât se poate stabili din scripte sau în alt chip, însă fără administrarea probelor, rezultatul dezbaterii de mai înainte și în cazul acesta își menține valabilitatea“, iar alineatul 3 arată că „judecătorul se îngrijește de „corijarea expunerilor“, dacă constată o deosebire între cele ce susțin părțile și „rezultatul dezbaterii anterioare“.

Dar ce se înțelege prin rezultatul dezbaterii anterioare? Cred că se înțelege: procesul-verbal al acelei dezbaterii. Tot ce se petrece în fața instanței se consemnează în scris la modul indicativ (care constată) în procesul-verbal al dezbaterii; faptele prin care instanța hotărăște asupra mersului procesului se înscriu la modul imperativ (care ordonă) în partea numită încheiere sau deciziune, care încheie procesul-verbal și totdeauna face parte din acesta.

Intrucât soluționarea procesului depinde atât de cele înscrise în procesul-verbal în mod constător cât și de diferitele hotărâri pe care Judecătoria le ia în cursul procesului, trebuie să înțelegem prin rezultatul dezbaterii anterioare întreg cuprinsul procesului verbal, iar repetarea procedurii, în lumina art. 242 pr. c. a-pare ca o verificare făcută de noul judecător, a tuturor faptelor petrecute înaintea judecării, verificare împreună cu corijarea, dacă este cazul, a „expunerilor“ și cu menținerea în vigoare a proceselor verbale anterioare în tot ce nu este corijat.

Intrucât legea vorbește numai de corijarea expunerilor, ne întrebăm ce se întâmplă cu încheierile deja aduse. Cred că prin „a fortiori“ judecătorul poate să schimbe și să revină asupra tuturor acelor încheeri care nu sunt interlocutorii, deci care nu capătă în cursul procesului autoritate de lucru judecat, căci dacă se pot corecta constatări de fapt care odată înscrise în procesul-verbal regulat dresat au căpătat caracter de autenticitate, cu atât mai mult se pot schimba acele hotărâri care emană nu din fapte ci din convingerea judecătorului ce trebuie să judece pricina.

Problema nu se pune în privința încheierilor dispunând asupra probelor, căci art. 276 pr. c. arată expres că acestea sunt revocabile, se pune însă în privința deciziunilor prin care judecătoria de ocol respinge excepțiile dilatoriilor.

Conf. art. 181 al. 5 pr. c. aceste deciziuni de respingerea excepțiilor dilatorii, putând fi atacate numai odată cu fondul, nu capătă autoritate de lucru judecat decât odată cu fondul. De aci urmează că respingerea acestor ex-

cepțiuni dilatorii trebuie motivată prin sentința finală, ceea ce de altfel dispune expres art. 401 pr. c. în ultimul alineat. Dar, poate judecătorul care aduce sentința finală să motiveze în contra convingerii sale? Este evident că nu.

Cred deci, că întrucât judecătorul de ocol care repetă dezbaterii trebuie să motiveze respingerea excepțiilor dilatorii, el trebuie odată cu verificarea întregii proceduri să revadă și excepțiile dilatorii care au fost propuse și respinse, și în cazul când capătă convingerea că aceste excepțiuni trebuiau admise el trebuie să hotărăscă admiterea lor prin sentință conf. art. 181 pr. c.

Las loc liber părerii contrare. Menționez chiar că Dr. Kovacs Marcel în comentariul său asupra procedurii civile sub art. 242 arată pe scurt că hotărârile asupra excepțiilor dilatorii rămân în vigoare. Autorul însă nu arată argumentele sale, nu face nici expunerea problemei. În lipsa acestora părerea sa este greu de combătut.

Cluj 20 Iulie 1937.

Liviu Teclu
judecător

Jurisprudențe civile.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția I.
Decizia No. 248-37. Președ. T. Magheru cons.

Revocarea unui testament posterior, nu atinge testamentul anterior decât în caz de revocare expresă și a celui anterior, așa că testamentul anterior își recapătă valabilitatea.

Faptul că testamentul conține o substituție fideicomisară sau vulgară, constituie o chestiune de apreciere a instanței de fond.

Testamentul privilegiat. El este considerat ca atare nu numai ca să fi fost făcut în timpul războiului, ci ca testatorul să fi uzat și de privilegiul acordat de art. 30 din legea testamentară din 1876.

Curtea

Deliberând.

Având în vedere că prin motivul I de casare se impută Curții de Apel că ar fi violat art. 713 și 723 c. civ. ard. prin aceea că a constatat că testamentul din 7 Aprilie 1915 este valabil deși a fost revocat printr'un testament posterior.

Considerând că art. 713 c. civ. ard. prevede că un testament posterior și valabil desființează pe cel anterior, iar art. 723 cod. civ. ard. prevede că ori de câte ori testatorul nimește un testament posterior, dar lasă neatins pe cel anterior redactat în scris, acesta își recapătă valabilitatea; că de aici rezultă că atunci când — testatorul revoacă fără nici o rezervă un testament posterior prin care nu se arătase în mod expres că cel anterior redactat în scris se anulează, acel testament anterior își recapătă valabilitatea.

Că astfel fiind și întrucât în speță este constant că T. C. a revocat testamentul posterior, fără a dispune ceva cu privire la cel făcut în scris la 7 Aprilie 1915, Curtea de Apel n'a violat, ci a făcut o bună aplicare a citatelor texte de lege când a considerat testamentul în litigiu ca valabil, așa că motivul I de casare nu este întemeiat.

Asupra motivului II de casare, prin care se pretinde că instanța de apel a violat art. 604 c. civ. ard. prin aceea că a considerat testamentul în litigiu ca valabil, deși conține o substituțiune fidei-comisară interzisă de lege.

Considerând că din decizia atacată cu recurs rezultă că instanța de apel a constatat în fapt, din clauzele testamentului dela 7 Aprilie 1915, pe care le-a interpretat în mod suveran și a căror denaturare nici nu se invoacă și care prin urmare scapă cenzurii Curții de Casație, că testatorul a instituit pe întimați ca moștenitori numai pentru cazul când soția sa Florica ar deceda înainte de dânsul.

Considerând că o asemenea dispozițiune constituind o substituțiune vulgară în sensul art. 604 cod. civ. ard., iar nu una fidei comisară oprită de lege, Curtea de Apel a făcut o bună aplicare a acestui text de lege când a respins obiecțiunea recurentei că testamentul ar fi nevalabil fiindcă conține o substituțiune fidei comisară, așa că motivul II de casare este deosemena neîntemeiat.

Asupra motivului III de casare, prin care se pretinde că gresit Curtea de Apel nu a constatat că testamentul în discuțiune este privilegiat fiind făcut în vederea plecării testatorului în război și că prin urmare și-a pierdut valabilitatea în urma întoarcerii acestuia.

Considerând că este exact că potrivit art. 31 lin legea testamentară maghiară din 1876, un testament privilegiat făcut conform art. 29 din această lege își produce efectul numai dacă testatorul moare în decurs de 3 luni socotite de la încetarea stării excepționale din cauza căreia s'a făcut, iar în speță este constatat că testatorul n'a decedat în decurs de trei luni dela încetarea războiului mondial, ci abia în anul 1925.

Considerând însă că pentru ca un testament să poată fi considerat ca privilegiat nu este suficient să fi fost făcut în timpul războiului, ci este necesar ca la facerea lui testatorul să fi uzat de privilegiile acordate de art. 30 din citata lege.

Că întrucât în speță este constatat în fapt și necontestat prin recurs că testatorul n'a uzat de privilegiile prevăzute de citatul articol, ci a făcut testamentul cu respectarea formalităților cerute pentru testamente obișnuite, Curtea de Apel a făcut o bună aplicare a dispozițiilor legale mai sus arătate, când n'a considerat testamentul în litigiu ca privilegiat.

Că, dar motivul III de casare fiind deosemena neîntemeiat, recursul urmează să fie respins.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția I.
Decizia Nr. 216—37. Preș. Dlul T. Magheru cons.

Intenția testatorului este o chestie de fapt de atributul suveran al instanțelor de fond pe care Curtea de Casație nu o poate cenzura.

DELIBERÂND.

Considerând că chestiunea de a se ști dacă, prin testamentul defunctului D. M., văduva sa, intimată, a fost instituită succesoare universală, cum consată Curtea de Apel, sau numai legatară, cum afirmă recurentii, este o chestiune de interpretare a testamentului, deci o chestiune de fapt, de suveran atribut al instanțelor de fond, care scapă de controlul Inaltei Curți de Casație, cât timp nu este atacată pentru denaturare.

Că așa fiind chiar dacă în testament văduva intimată nu este numită expres succesoare universală, ceea ce după lege nici nu era necesar, testatorul fiind liber să-și exprime ultima voință în orice termen, Curtea de Apel, interpretând conținutul testamentului pentru a afla adevărata intenție a testatorului, ceea ce este decisiv, a putut să ajungă la concluzia că intenția a testatorului a fost ca soția sa să fie succesoare universală, iar biserica și antecesorul de drept al recurentilor să fie legatari, fără a viola vreunul din textele invocate, cu totul străine de firea pricinii, și fără a comite excesul de putere, ce i se pune în sarcină.

Că prin urmare, motivele de casare invocate fiind neîntemeiate recursul urmează a se respinge cu cheltueli de judecată pentru văduva intimată, respective pentru succesorii ei, fixate prin apreciere la suma de 5000 lei.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția I.
Decizia Nr. 217—937. Preș. Dlul T. Magheru cons.

Intenția testatorului este o chestiune de fapt de atributul suveran al instanțelor de fond pe care Curtea de Casație nu o poate cenzura.

DELIBERÂND.

Curtea de Apel interpretând cuprinsul testamentului constată și motivează că intențiunea testatorului a fost că, în afară de imobilele ce le avea la data testamentului în hotarul comunei Teiuș, restul averii să rămână pe seama soției sale, cu excluderea rudelor, ea urmând să răspundă de datoriile ce grevează succesiunea, deci intenția testatorului a fost ca soția să fie succesoare universală, iar biserica recurentă și tatăl său să fie legatari în sensul testamentului; că această intențiune a testatorului se evidențiază și din faptul că deși mai târziu după câțiva ani numitul a vândut imobilele din Beldiu și Gârbova și în locul lor a cumpărat altele în Teiuș și Galda, totuși nu s'a schimbat testamentul, ceea ce dovedeste că el a avut intențiunea și atunci și mai târziu până la moarte ca biserica recurentă să mostenească imobilele, pe care le-a avut în Teiuș în timpul facerii testamentului, iar restul averii să revină soției sale pentru a putea plăti din ea datoriile succeso-

rale, ceiace nu ar putea face dacă întreaga avere imobilă ar reveni bisericii, față de aceste condițiuni Curtea de Apel conchide la admiterea acțiunii văduvei întimate.

Având în vedere că prin motivele de casare recurenta pretinde că Curtea de Apel numai prin violarea art. 552 c. c. a., omisiune esențială prin neluarea în considerare a dispozițiilor acestui articol, denaturarea înțeleșului testamentului, eroare grosieră de fapt și exces de putere, a putut stabili că dreptul ei de moștenire se restrânge numai la imobilele aflătoare în hotarul comunei Teiuș la data testamentului (1910), de oarece, testamentul făcându-se pentru cazul morții, urmează că ei îi revine averea ce o avea testatorul în Comuna Teiuș la data morții sale.

Considerând că chestiunea de a se ști dacă prin testamentul său testatorul a înțeles să lase bisericii recurente toată averea sa imobilă aflătoare în hotarul comunei Teiuș la data morții sale (1923) cum afirmă recurenta, sau numai imobile aflătoare în hotarul acelei comune la data testamentului (1910, cum constată Curtea de Apel, este o chestiune de interpretare a testamentului deci o chestiune de fapt, de suveran atribut al instanțelor de fond, care scapă controlul Inaltei Curți de Casație, cât timp nu este făcută prin denaturare.

Că așa fiind Curtea de Apel interpretând conținutul testamentului prin care testatorul arată că lasă bisericii recurente toată averea sa nemiscătoare care se află în hotarul comunei Teiuș, deci care se afla în Teiuș atunci la 1910, a putut să ajungă la concluzia că adevărata intențiune a testatorului a fost să lase recurenteii numai imobilele, pe care le avea în Teiuș în timpul facerii testamentului, fără a comite prin aceasta vreuna din imputările ce i se aduc de recurenta.

Că prin urmare, motivele de casare invocate fiind neîntemeiate, recursul urmează a se respinge cu cheltueli de judecată pentru văduva întimată, respective pentru succesorii ei, fixate prin apreciere la suma de 5.000 lei.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția I.
Decizia No. 711—935. Președ. Dlul I. Manu con^o.

Indiviziune. Dreptul copărtașilor de a cere partajul. Amânarea lui din cauza timpului neprielnic. Ce se înțelege prin timp neprielnic.

Potrivit dispozițiilor art. 830 c. c. a., fiecare din copărtași are drept să ceară esirea din indiviziune, însă nu la timp neprielnic sau în paguba celorlalți.

Prin timp neprielnic, în sensul citatului text de lege, când nu se poate cere ieșirea din indiviziune, trebuie să se înțeleagă împrejurări critice locale și trecătoare, în cari dacă s'ar face esirea din indiviziune, copărtașii ar fi păgubiți în drepturile lor, iar nu împrejurări cu caracter și întindere generală de o durată îndelungată și al căror sfârșit nu se poate întrevădea, întrucât astfel ar urma să se prelungească comunitatea pe un timp nedefinit, greu de prevăzut și astfel copărtașii ar fi obligați la o stare de in-

diviziune oarecum permanentă, ceea ce ar fi în contradicție cu spiritul art. 830 c. c. a. care consacră în prim rând dreptul pentru fiecare copărtaș de a cere încetarea stării de indiviziune.

Situațiunea economică critică, care a adus scăderea tuturor prețurilor, deci și a prețurilor imobilelor, are un caracter general și oarecum constant, deoarece durează de mai mult timp și nu se poate ști dacă o urcare a acestor prețuri ar putea avea loc și când anume și ca atare numai cu violarea dispozițiilor art. 830 c. c. a. Curtea de Apel a putut decide în speță, că această situațiune este un impediment la esirea din indiviziune pentru timp neprielnic în sensul acestui text de lege.

Curtea de Apel Timișoara Secția III.
No. C. III. 3281-935

Întreținerea părinților de către copii lor. Art. 154 Cod. civ. austr. Potrivit jurisprudenței dezvoltate în materie, copii se găsesc în situația materială de a da întreținere părinților lipsiți, dacă au atâta avere sau o posibilitate de câștig, că din aceea, după împlinirea celor trebuincioase pentru întreținerea lor potrivit cu situația socială și alte îndatoriri, le rămâne atât ca să se poată îngriji și de întreținerea părinților.

SENTINȚĂ: Curtea admite apelul pârâtului, reformează sentința tribunalului, respinge acțiunea și obligă pe reclamant ca în termen de 15 zile sub urmările execuției să plătească pârâtului 2500 Lei cheltuieli de judecată dela prima instanță și 2914 Lei cheltuieli de judecată în apel.

MOTIVE: Contra sentinței tribunalului a făcut apel în termen pârâtul.

Curtea, având în vedere, că din actele dosarului și probele administrate în cursul procedurii înainte primei instanțe rezultă în fapt următoarele:

În ziua de 15 Decembrie 1931, I. D. — fiul reclamantilor — a căzut victimă unui omor din imprudență săvârșit de pârâtul P. G.

Faptul acesta a fost stabilit judecătorește și prin sentința tribunalului Caransebeș Nr. P. 2812—1932 confirmată de Curtea de apel prin sentința Nr. 83—4—1933, pârâtul P. G. a rămas definitiv condamnat pentru omor din imprudență statornicindu-se că reclamantii, constituiți parte civilă în procesul penal, se vor adresa pe cale civilă cu pretențiunile și despăgubirile ce vor pretinde.

În urma acestei dispozițiuni, reclamantii — în calitate de părinți ai victimei — pe temeiul art. 292 Cp. și art. 154 Cod. civ. austr. s'a adresat tribunalului Caransebeș, ca instanță civilă, cerând să li se acorde suma de 60.000 Lei, pentru întreținerea lor, fiind lipsiți de aceasta prin moartea fiului lor, I. D.

Având în vedere, că Tribunalul prin sentința Nr. C. 2460—1934 atacată cu apelul de față — a admis în parte acțiunea și a obligat pe pârât să plătească reclamantilor suma de

20.000 lei capital cu dobânzi legale dela data înaintării acțiunii, plus 2500 lei cheltueli de judecată și pentru a decide astfel, tribunalul constată în fapt că, reclamantii au „oarecare“ avere consuită din terenuri agricole, dar că acestea sunt insuficiente pentru a asigura existența reclamantilor, că reclamantul I. D. are o capacitate de muncă redusă cu 40% și este incapabil de orice muncă grea ca urmare a herniei inghino-scrotale bilaterale de care suferă, iar A. D., are capacitatea de muncă redusă cu 25% din cauza vârstei și suferind de ptosa organelor abdominale și cistocel; că I. D., a mai lucrat cărând lemne cu carul pentru fabrica de cheresterea Lomaș și în fine, că reclamantii mai au încă o fică, care este măritată în altă parte și nu locuiește cu părinții; motivează apoi tribunalul — invocând disp. art. 292 Cp. și art. 154 Cod. civ. austr. precum și jurisprudența determinată de art. 1325—1328 Cod. civ. austr. — că averea reclamantilor este insuficientă pentru a se întreține din ea și că nici pe aceasta nu o pot pune în valoare fiind constituită numai din terenuri de cultură, pe care ei sunt incapabili a le exploata, iar fiicei măritată în altă parte nu-i pot cere ajutor și prin urmare pretențiunea de despăgubiri pentru întreținere a reclamantilor o găsește întemeiată, însă având în vedere că aceștia mai au o capacitate parțială de muncă și fiind dovedit că I. D. mai muncește încă în mod intermitent, a apreciat ca potrivită suma de 20.000 lei.

Având în vedere că, pârâțul prin apelul său a susținut că, reclamantii prin probele administrate n'au făcut dovada că victima dispunea de o avere sau de un câștig propriu, din care le putea servi o pensie, fără a-și fi periclitat existența sa și nici că reclamantii sunt în „mizerie“ și deci au nevoie de întreținere, ori — susține pârâțul apelant — potrivit art. 292 Cp. și 154 Cca. numai în caz de dovedirea acestor două împrejurări poate fi dânsul obligat să dea despăgubire reclamantilor;

Considerând, că într'adevăr, conform art. 154 Cod. civ. austr., acțiunea ar putea avea bază de drept numai, când s'ar constata că, re-încapabili de a-și câștiga existența, precum și dacă victima era în situația materială de a putea da o întreținere reclamantilor, fără a-și fi periclitat însăși existența sa;

Că potrivit jurisprudenței dezvoltate în materie, copii se găsesc în situația materială de a da întreținere părinților lipsiți, dacă au atâta avere sau o posibilitate de câștig, că din aceea după împlinirea celor trebuincioase pentru întreținerea lor potrivit cu situația socială și alte îndatoriri, le rămâne atât ca să se poată îngriji și de întreținerea părinților. (Vezi Dreptul Privat Mhiar de Dr. Fodor A. pag. 782—783);

Că în consecință reclamantii pretinși îndreptățiți la întreținere, sunt datori să facă dovada necesară pentru stabilirea dreptului la întreținere întrucât ori care dintre cele două condițiuni esențiale — amintite mai sus — lipse-

ște, nu există obligație de întreținere;

Considerând că în speță din probele administrate rezultă în fapt, că reclamantii au avere imobilă; 7—8 jugăre pământ de cultură și o casa în care locuiesc, precum și avere mobilă; car cu trăgători și tot aranjamentul necesar într'o gospodărie lărănească și că martorul A. B., ascultat de Tribunal asupra posibilității de trai a reclamantilor a declarat că „după aprecierea sa“ reclamantii se pot întreține din pământul ce-l au;

Că reclamantul I. D., cu toată capacitatea de muncă redusă cu 40%, lucrează și astăzi în mod intermitent, cum de altfel a lucrat și în timpul când trăia fiul său, de unde încă câștiga sume importante;

Că în gospodăria lor, reclamantii mai sunt ajutați de soția victimei care a rămas cu ei și după moartea acesteia și de un nepot al lor, care este de asemenea cu ei;

Că dar din cele expuse mai sus rezultă că reclamantii își au asigurată existența din averea lor proprie și nu sunt avizați la întreținere;

Considerând, că pe de altă parte reclamantii n'au făcut dovada, nici că victima I. D., era în situația de a le da la nevoie întreținere, întrucât din actele dosarului rezultă, că acesta era lipsit de orice avere, muncea în gospodăria reclamantilor, cu cari sta în menaj comun și din veniturile averii ce reclamantii o posedă și astăzi, se întrețineau cu toții și din când în când victima, ca și tatăl său mai munceau la fabrica de cheresterea Lomaș, de unde primea la zi o sumă de 50—60 lei.

Că, în asemenea situațiune, nefiind dovedite din partea reclamantilor cele două împrejurări decisive în cauză, anume mizeria în care ar trăi reclamantii și o situațiune materială a victimei de natură să fi permis victimei a da reclamantilor o întreținere, fără a-și fi periclitat însăși existența sa și a familiei sale, nu sunt îndeplinite condițiunile art. 154 cod. civ. austr. pe cari se întemeiază acțiunea și prin urmare reclamantii neavând dreptul la întreținere din partea victime, nu pot avea acest drept nici față de pârât care răspunde numai și întrucât victima ar fi fost în măsură și obligat să presteze o atare întreținere (art. 292 c. p.);

Pentru toate aceste motive, Curtea găsind fondat apelul pârâțului, a trebuit să reformeze sentința primei instanțe și să respingă acțiunea reclamantilor, ca nefondată cu cheltueli de judecată de prima și a doua instanță, potrivit disp. art. 425 și 508 pr. civ.

20 Decembrie 1935.

NOTĂ. Curtea, prin deciziunea de mai sus, a respins acțiunea de daune intentată de un tată contra celui care i-a ucis fiul și pretențiunea părintelui a fost găsită nefondată pe considerațiunea că n-a dovedit că s'ar găsi în stare de mizerie, situațiune ce ar fi legitimat cererea de a fi întreținut de fiul său, azi decedat.

Într'adevăr, numai în cazul când s'ar fi stabilit existența unei obligațiuni legale a fiului de a servi părintelui o pensie alimentară, aceasta ar fi triumfat în

procesul de despăgubire pornit contra părâtului, care a suprimat viața celui care ar fi fost debitor al prestațiunei de întreținere.

Legiuirile cari ne guvernează, anum codul civil român (art. 187), ca și codul civil austriac (art. 154) și infine conform dreptului privat ungar, prevăd, că copiii au obligațiunea să întrețină pe tatăl și pe mama lor, când aceștia s'ar găsi „în lipsă” după cum se exprimă textul legii române, sau când părinții ar ajunge în stare „de mizerie” după cum prescrie textul codului civil austriac, și este evident că această datorie alimentară este de ordine publică, fiind că este impusă de considerațiuni de înaltă moralitate, de unde dar consecința, că creditorul alimentelor nu ar putea renunța valabil anticipat la un asemenea drept.

Deși legile amintite folosesc expresiuni diferite, pentru a determina o anumită situație de fapt din care naște dreptul părintelui de a cere fiului să-l întrețină, căci cuvântul „mizerie” prin înțelesul ce-l are indică o stare mai gravă de scăpăciune, decât aceea care ar reeși din înțelesul cuvântului „lipsă” întrebuițat de legiuitorul român, totuși socotesc că înțepretarea, ce trebuie dată acestor texte, este aceeaș.

Starea de lipsă ori starea de mizerie a părintelui se consideră a fi existentă și judecătoria fondului vor aprecia a fi dovedită, când creditorul alimentar nu posedă veniturile necesare pentru a-și asigura traiul zilnic, fie că acele surse îndestulătoare nu le poate câștiga nici din averea de care dispune ori de care e lipsit total și nici din muncă, pe care nu e capabil să o efectueze.

Doctrina demonstrează și citează jurisprudența conform căreia un părinte a fost socotit a fi în lipsă și deci i s'a recunoscut dreptul la alimente, deși posedă imobile, dar acea avere nu-i procura mijloacele necesare a unei vieți omenești și demne de situația celui; iar dacă ar fi vândut acele bunuri, vânzarea s'ar fi efectuat în condițiuni desavantajoase, (Colin et Capitant I. 374).

De altă parte este netăgăduit că munca este un capital; dar nu este de ajuns de a avea capacitatea de a munci, trebuie ca acea persoană să aibă ce munci. Astfel s'a recunoscut unui tânăr dreptul de cere tatălui alimente deși fiul avea diploma de avocat, însă el nu câștiga sumele necesare traiului zilnic, cu toată dorința de a munci (Laurent III 74).

În stabilirea dreptului de a pretinde alimente, fie al copilului dela părinți, ori al părinților dela copii, — căci există *reciprocitatea* obligațiunei între aceste persoane — precum și fixarea quantumului pensiunei alimentare, trebuie avut în vedere atât lipsa mijloacelor de trai ale creditorului alimentelor, cât și de condiția socială a acestuia, căci nu este de admis, ca un fiu în scopul de a se scăpa de sarcina întreținerii părintelui sărăcit care este un intelectual, să-l silească pe acesta să execute o muncă manuală cu totul nepotrivită cu situația lui socială.

În afară de acesta, instanța judecătorească, ca o condiție a fixării sumei, va ține seama de posibilitățile de plată ale debitorului prestațiunei, și în măsura aceasta va determina quantumul pensiei, fiindcă remediarea situațiunei materiale a beneficiarului dreptului de pensie nu se poate îndeplini cu ruina debitorului.

Aceste regule de înțepretare le cred comune tuturor textelor legiuirilor menționate și desigur că în motivarea hotărârilor judecătoria sunt ținuți de a le avea în vedere.

O chestiune care interesează deasemenea, este de a se ști dacă obligațiunea alimentară este sau nu *solidară*

sau *indivizibilă*; cu alte cuvinte, un părinte are oare dreptul să ceară alimente, după alegerea sa numai dela unul dintre copiii săi, sau trebuie să se adreseze tuturor, ca fiecare să fie obligat la plata părți sale contributive?

Este exact, că un timp doctrina și jurisprudența a ezitat, dar azi se poate afirma ca fiind constant, că în lipsa unei convenții care să stipuleze solidaritatea, această obligațiune nu e solidară, fiindcă legea nu o prevede, iar solidaritatea nu se presupune.

Totuși, într'o parte a doctrinei se susține că obligațiunea de alimente beneficiază de o situațiune carecumva analoagă aceleia care rezultă din solidaritate și deci creditorul n'ar avea nimic de suferit după urma insolvabilității unuia dintre debitori, (Colin et Capitant I, 382). Autorul argumentează că nu trebuie pierdut din vedere principiul, că creanța de alimente este proporțională de *trebuințele creditorului și deci părintele va putea acționa pe copilul solvabil în măsura trebuințelor sale*, adica pentru totalitatea sumei care este indispensabilă pentru existența lui.

O creanță se consideră ca indivizibilă chiar și în lipsa unei manifestări de voință și anume atunci când indivizibilitatea reese chiar din circumstanțele cari au determinat nașterea obligațiunei, adică indivizibilitatea poate rezulta și din *intențiunea prezumată*. Așa fiind, când legea a impus copiilor obligațiunea să întrețină pe părinți, ajunși în sărăcie, din această împrejurare rezultă în mod firesc că legea a impus fiecărui copil obligațiunea integrală să asigure existența părinților, și indivizibilitatea obligațiunei alimentare cred că reese din chiar natura ei și din scopul de înaltă moralitate urmărit de legiuitor, așa că oricare dintre copii este ținut, din cauza *indivizibilității creanței*, la plata întregă a datoriei de alimente, (nemo potest pro parte vivere) indiferent de regresul ce-l are unul contra altuia din cei ținuți la această îndatorire.

AL, ULVINIANU

Președinte. Curtea de Apel Cluj

Jurisprudențe comerciale

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secțiia III-a

Decizia Nr. 1039—986 Președ. D-lui A. Peretz, Cnsilier

Comandatar. Conform art. 141 al. 3 c. com. ard. dacă comandatarul contractează pentru societate fără să precizeze că lucrează ca procurist sau ca mandatar, răspunde pentru socotelile ca un asociat comandatar; iar din toate rezultă că comandatarii săvârșesc acte de imicțiune, care le atrag puterea calității de comandatar, când perfectează acte rezervate exclusiv giranților societăți.

DELIBERÂND.

Asupra recursului introdus de Heller I. contra deciziunei Nr. 637—1933 a Curtii de Apel Sec. I-a.

Având în vedere că din această deciziune rezultă că reclamantii V. V. și soția au intentat în fața Tribunalului Turda acțiune contra Societății în comandită „F. et C.” industrie chi-

mice și fabrici de vase, din Turda, pentru plata sumei de 118.200 lei, împrumutat pârâtei; că în cursul procesului a chemat în judecată și pe membrii comanditari ai societății, recurenții de azi, revocându-și acțiunea față de societate și de membrii comandați.

Că Tribunalul Turda sec. II-a prin sentința Nr. 3190—1930 a respins acțiunea în ce privește pe comanditarii pârâți, — iar în urma apelului introdus de reclamantii, Curtea de Apel, prin deciziunea arătată mai sus, a reformulat sentința Tribunalului, admitând acțiunea și obligând pe pârâți a plăti reclamantilor suma de 118.200 lei cu accesorii și cheltuielii de judecată;

Că spre a ajunge la această soluție Curtea de Apel motivează că deși pârâții sunt în societate numai comanditari, însă în speță, conform art. 141 pct. 3 c. com. ard. răspund nelimitat de obligație, deoarece pe scrisoare din 10 Februarie 1930 prin care societatea își recunoaște obligațiunea, figurează semnătura lui M. G., procuristul pârâților, fără a se menționa că acesta semnează numai ca procurist ori ca mandatar;

Având în vedere că prin acest motiv recurenții se plâng de eroare grosieră de fapt, rea interpretare a convențiunii, omisiune esențială și rea aplicațiune a legii, art. 30 al. 9, 8 și 6 legea Curții de Casație, 141 al. 3 și 125 c. com. prin aceea că scrisoarea din 10 II. 1930 fiind semnată de firma socială „F. et Cie I. C.” și lângă membrii interni semnând și procuristul recurenților, din acestea rezultă că scrisoarea este semnată de societatea în comandită și nu de către recurenți, cari aveau o funcțiune legală în semnarea Societății;

Considerând că potrivit art. 141 al. 3 c. com. ard. dacă comanditarul contractează pentru societate fără să precizeze că lucrează, fie în calitate de procurist sau de mandatar, răspunde pentru actele făcute ca un asociat comanditat, conform art. 125 din acelaș cod;

Că din textele precitate rezultă că comanditarii săvârșesc acte de imixtiune, care le atrag pierderea calității de comanditar, când perfectează acte rezervate exclusiv giranților și prin cari ei se manifestă față de cei de al treilea ca asociați cu nume colectiv;

Că astfel fiind și întrucât în speță — după cum stabilește Curtea de Apel prin deciziunea sa — recurenții, asociați externi ai societății au recunoscut prin procuristul lor datoria specificată în scrisoarea dela 10. II. 1930, or recunoașterea datoriei fiind un act de angajare a societății, conform, cu art. 141 alin. 1 cod. com. este de căderea asociaților comandați; că întrucât prin suzisa scrisoare nu se face mențiune că semnătura s'a dat ca procurist ori ca mandatar, rezultă că recurenți prin procuristul lor și-au apropiat calitatea de comandați, răspunzând nelimitat pentru obligațiunea luată, iar Curtea de Apel decizând în acelaș sens, prin acest fel de a proceda n'a săvârșit erorile imputate de către recurenți;

Că motivul de casare fiind neîntemeiat recursul urmează a fi respins în consecință.

Jurisprudențe Procedurale

Inalta Curte de Casație și Justiție Secțiunea I-a
Decizie No. 1307—935. Președinția D-lui S. Tipei Consilier

Episcopie romano-catolică. Dreptul de supraveghere asupra instituțiilor culturale din diocesă, nu implică și dreptul de a sta în justiție. Art. 14 din legea concordatului cu Sf. Scaun. Art. 12 din legea regimului cultelor.

Curtea,

Având în vedere sentința atacată, din care rezultă că, la 23 Iunie 1934, Ministerul Instrucțiunii a cerut Judecătorei mixte Șimleul Silvaniei, ca autoritate de carte funduară, să rectifice în cartea funduară, situația imobilului din acea comună, trecut ca proprietate a Fondului Gimnaziului romano-catolic din Șimleu și să treacă Statului Român ca proprietar al acestui imobil, întru cât el a aparținut Statului Maghiar, al cărui succesor de drept este Statul Român;

Că, această cerere a fost admisă de oficiul de carte funduară prin încheierea dela 26 Iunie 1934 care fiind comunicată și Episcopiei romano-catolice din Satu-Mare-Oradea, Episcopia a introdus în contra ei apel — recurs — la Tribunalul Sălaj;

Că, Tribunalul Sălaj s. I-a, prin sentința nr. 157 din 6 Octombrie 1934, a respins ca nefondat acest recurs;

Având în vedere că pentru a hotărî astfel tribunalul constată în fapt și motivează în primul loc că Episcopia n'are calitatea să atace cu recurs încheierea judecătorei pentru că nu face dovada că ar fi titulară vreunui drept de proprietate, care să fi fost violat prin rectificarea făcută prin acea încheiere; că nu face nici dovada că există o legătură între dânsa și fondul gimnazial în discuțiune, trecut ca proprietar în cartea funduară; că dar, conchide tribunalul Episcopia este o persoană streină și încheierea atacată trebuie privită, în raport cu dânsa, ca *res inter alios*, iar comunicarea i s'a făcut din eroare;

Că însă, tribunalul examinând recursul Episcopiei și în fond, îl găsește neîntemeiat motivând că intabularea unui drept pe seama unei persoane fizice sau morale inexistente sau care a încetat de a mai fi constituită o eroare, sau piedică de carte funduară susceptibilă de a fi îndreptată conform art. 168 din regulamentul cărții funduare; că fondul gimnazial ca persoană juridică nu există; că, imobilul în discuțiune a figurat până în anul 1888 pe numele Statului Ungar și dacă la acea dată în baza unui permis de transcriere s'a adnotat pe fondul gimnazial, acesta s'a făcut din punct de vedere administrativ, așa că azi Statul Român, ca continuator al Statului Ungar este în drept să obțină rectificarea, dat fiind că fondul gimnazial nu-i recunoscut în România ca persoană juridică;

Tribunalul mai adaogă că ordonanțele nr. 31/2 și 31/3 din 1919 ale Consiliului Dirigent

prin care s'a dispus să se înscrie în favoarea Statului Român interdicția de înstreinare, sau grevare în toate foile funduare, a dreptului de proprietate al Statului Maghiar, se aplică și fondurilor culturale cum este cel din speță;

Având în vedere că Episcopia romano-catolică din Satu-Mare-Oradea atacând cu recurs hotărârea tribunalului a formulat 5 motive de casare care în ședința dela 29 Septembrie 1936 au fost trimise înaintea complectului de divergență de astăzi;

Considerând că, pentru ca Episcopia recurentă să aibă calitatea de a ataca cu apel încheierea judecătoreiei, dânsa are obligația de a face dovada că este sau titulara dreptului de proprietate asupra imobilului în discuțiune, sau are dreptul de a reprezenta în justiție pe titularul acestui drept, fie lucrând pentru și în numele acestuia ca mandatar al lui, fie ca reprezentantă legală a lui;

Că, după cum rezultă din cuprinsul extraselor din cărțile funduare, din constatările instanței de fond și însăși Episcopia recurentă nu contestă prin motivul de casare, aceasta nu este întabulată ca titulară a dreptului de proprietate, sau vreun alt drept real asupra imobilului respectiv, astfel că, din acest punct de vedere, apelul făcut de dânsa înaintea tribunalului are a fi privit ca fiind introdus de o persoană fără calitate;

Considerând că în ce privește dreptul Episcopiei de a reprezenta fondul gimnazial, este constant că înaintea instanței de fond numita nu a prezentat și nici nu a pretins măcar că ar avea vreun mandat din partea fondului gimnazial de a lucra în justiție pentru și în numele lui; că, o asemenea procură recurentă a prezentat numai înaintea acestei Curți și din partea Parohiei romano-catolice din Șimleul Silvaniei, nu a fondului gimnazial, deci o procură care nu emană dela partea în drept; că pe lângă aceasta prin motivele de casare formulate recurenta nu susține că ar fi avut vreun drept de reprezentare la fond în numele și pentru fondul gimnazial astfel că și din acest punct de vedere apelul urmează a fi considerat ca fiind făcut de o persoană fără calitate;

Considerând că, dacă art. 14 din concordatul cu Sf. Scaun și art. 12 din legea pentru regimul general al cultelor, a căror violare se pretinde prin motivul I de casare, recunosc Episcopiei, ca autoritate bisericască superioară, dreptul de a supraveghea administrarea proprietăților școalelor și a instituțiilor de educație, etc., din diocesa respectivă, prin aceasta se recunoaște episcopiiilor un asemenea drept numai în ce privește școalele și celelalte instituții ce depind de Episcopie, aflându-se sub autoritatea ei în virtutea unei dispozițiuni recunoscute de legile în vigoare; că din textele de mai sus nu reese pentru Episcopie dreptul de a reprezenta în justiție fundația aflată sub supravegherea sa; că, în speță Episcopia recurentă nici nu face dovada legăturii ce ar exista între dânsa și Fondul gimnazial romano-catolic din Șimleul Silvaniei, proprietarul funduar al imo-

bilului în discuțiune, iar simplul fapt că școala se află situată în diocezi, să stabilească aportul ei de dependență față de Episcopia recurentă și aceasta cu atât mai mult cu cât este constant că, proprietatea imobilului în discuțiune a trecut la Fondul gimnazial nu dela vreo instituție religioasă ci dela Statul Maghiar;

Că astfel fiind recursul urmează a fi respins ca fiind introdus de o persoană fără calitate și discutarea motivelor în fond este deci inutilă.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

Înalta Curtea de Casație și Justiție Secția I-a
Decizia Nr. 710—1935 Președ. Al. Iuca președinte

Acțiune la tribunal, respinsă ca nesustenută, înainte de legea accelerării din 1929. Apel sub legea accelerării. Partea poate invoca ca motive de apel motivele din acțiune. Nu este obligată a motiva apelul, decât numai dacă a cerut termen în acest sens.

Art. 33 pct. c din legea accelerării judecăților, prevede că cererea de apel va cuprinde motivele de fapt și de drept pe cari se întemeiază apelul.

Atunci când tribunalul, judecând o acțiune ca primă instanță sub vechiul regim procedural, a respins-o ca nesustenută, iar reclamantul a făcut apel sub regimul legii accelerării judecăților din 1929, care îi impunea obligația motivării prevăzută de art. 33 — în atare caz — apelantul va putea să declare că înțelege să-și întemeieze apelul pe motivele pe care își întemeiasse acțiunea și instanța de apel va fi datoră să judece apelul pe baza acelor motive, iar nu să-l considere ca nemotivat.

Dreptul apelantului de a se folosi de temeiurile acțiunii în motivarea apelului, în condițiunile sus expuse, se justifică pe considerația că acele temeiuri rămânând cu totul neexamineate de prima instanță, partea le poate pune în judecarea instanței de apel în întregime, neschimbate, neavând să formuleze nicio critică în contra primei instanțe cu privire la ele, iar intimatul neputând nici el să pretindă că a fost surprins prin aceasta, deoarece motivele acțiunii îi erau cunoscute însă dela prima instanță.

Numai dacă apelantul aflat în asemenea situație la termenul fixat pentru judecare a cerut instanței de apel o amânare, pentru a depune motive de apel și i s'a acordat amânarea cu obligația de a depune motivele, iar la termenul astfel acordat nu și-a îndeplinit obligația, el nu va mai putea la acel termen să revină și să declare că se folosește de motivele acțiunii.

În speță este necontestat că acțiunea recurenților a fost respinsă la prima instanță ca nesustenută.

Astfel fiind și întru cât recurenții nu au cerut și nu li s'a acordat nici amânare a judecării pentru a depune motive de apel, urmează că ei au putut să se folosească în motivarea

apelului lor de motivele acțiunii și că dacă totuși Curtea de apel în aceste condițiuni, le-a respins apelul ca nemotivat, a făcut o greșită aplicare și a interpretat greșit dispozițiunile art. 33 din legea accelerării judecăților, așa că punctul A și B din motivul I de casare sunt întemeiate.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția I.
Decizia Nr. 720—1935. Preș. V. Șandor cons.

Procedură succesorală. Incheiere dată de prima instanță. Nu poate fi atacată cu apel (recurs) decât de moștenitorii ineresăți.

Deși este exact că art. 124 pr. suc. ard. nu precizează cine are dreptul să atace încheerile primei instanțe, date în cursul procedurii succesoriale, totuși din această neprecisare nu se poate deduce un argument în sprijinul tezei susținute de recurent și anume că pot face uz de calea de atac a recursului (apelului) persoanele care au oarecare rol în cursul procedurii succesoriale, deoarece există normă generală de procedură în vigoare, potrivit căreia căile de atac sunt rezervate numai părților interesate.

În speță, recurentul nu avea calitatea de parte interesată în succesiunea lui decuius pentru a putea uza de calea de atac a recursului (apelului) încursul procedurii succesoriale, deoarece este necontestat că nu este unul dintre moștenitorii interesați în succesiune, între cari putea să fie și un notar public, însă nu în calitate de notar public, ci în calitate de moștenitor legal, sau testamentar și nici nu poate susține că i s'ar fi adus vreun prejudiciu de prima instanță prin eliberarea certificatului de moștenire în cauză fără a-i fi trimis numitului dosarul pentru dezbaterea moștenirii, deoarece potrivit art. 98 urm. proc. suc. ard. moștenitorii cari au capacitate deplină de acțiune, cum este în speță intimata, se pot învoi și pot cere direct liberarea certificatului de moștenire dela judecătoria competentă și fără procedura oficială asupra drepturilor de moștenire.

Așa fiind, este evident că tribunalul soluționând pricina nu a comis niciuna din violările de lege ce i se pune în sarcină, ci din contră cu drept cuvânt a conchis la respingerea recursului (apelului) recurentului pentru lipsa de calitate constatată.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția II-a
Decizia Nr. 927—935. Preș. Dlui V. Șandor cons.

Stat. Dreptul de revizuire acordat prin dispozițiile art. 291 pr. civ. Extinderea lui și în provinciile alipite. Nu se aplică hotărârilor din aceste ținuturi, cari erau definitive la punerea în aplicare a legii de extindere. Rațiune.

Potrivit dispozițiilor art. 291 proc. civ. rom., Statul, pentru motivele arătate în acest text de lege este în drept în Vechiul Regat să ceară revizuirea unei hotărâri.

Prin art. 27 din legea avocaților publici din 9 Mai 1933, aceste dispozițiuni extinzându-se în tot cuprinsul țării, urmează că dela data

promulgării acestei legi, dispozițiunile art. 291 pr. civ. rom., au a se aplica și în ținuturile alipite după războiul mondial, însă, fiind vorba de o lege care a creat o cale de atac neprevăzută în legile vechi din aceste ținuturi, ea este inaplicabilă hotărârilor definitive din moment ce aceasta n'a fost prevăzută expres.

Dacă art. 191 proc. civ. rom., prevede calea de atac a revizuirii care este necontestată că e deschisă tocmai hotărârilor rămase definitive, aceasta nu trebuie interpretată decât în sensul că pe baza art. 291 o hotărâre definitivă poate fi atacată cu revizuire însă numai în cazul când dispozițiunile acestui text de lege își avea aplicațiune iar nu și acelor hotărâri definitive date sub un regim în care această cale de atac era inexistentă.

Deși legile de procedură civilă, când regulează situațiuni ce interesează ordinea publică au efect retroactiv însă caracterul retroactivității unor asemenea dispozițiuni este restrâns și nu poate cuprinde în sfera lui drepturi dobândite, care au intrat deja în patrimoniul părților.

O lege nouă de procedură pentru a modifica situațiuni create și rămase definitive cu paza și îndeplinirea formelor cerute de legea veche, trebuie să cuprindă dispozițiuni exprese în acest sens.

Revizuirea pentru Stat în condițiunile art. 291 pr. civ. rom., fiind admisă în Bucovina numai prin art. 27 din legea pentru organizarea avocaților publici pusă în aplicare la 9 Mai 1933, urmează că în speță hotărârea obținută în contra Ministerului de Interne, dată de Judecăt. Suceava la 11 Iulie 1932 și comunicată ministerului, care a lăsat să treacă termenul de reformare a acestei hotărâri pe căile admise la pronunțarea ei, între cari nu există și cea prevăzută de art. 291 pr. civ. rom. făcând doar un apel tardiv care și a fost respins ca atare, aceea hotărâre a rămas definitivă și deci ministerul nu mai poate cere reformarea ei, pe calea revizuirii în baza art. 27 din legea avocaților publici și 291 pr. civ. rom. deoarece drepturile consfințite prin acea hotărâre au rămas definitive, intrând în patrimoniul activ al intimatului iar prin citata lege de organizare a avocaților publici, nu s'a dat articolului 27 un efect retroactiv, care să modifice aceste situațiuni.

Astfel fiind, cu drept cuvânt tribunalul a respins cererea de revizuire a recurentului făcând prin aceasta o bună aplicațiune a dispozițiilor art. 27 din legea avocaților publici și deci este nefondat și acest motiv bazat pe violarea și greșita interpretare a acestor dispozițiuni așa că recursul cată a fi respins (Cas. I, dec. 1927 din 31 Mai 1935, Respins recursul făcut de Ministerul de Interne contra sent. 6 din 1935 a Trib. II Suceava, în proces cu loșef F. prin av. T. Pres dlui V. S. consilier).

Jurisprudențe penale

Inalta Curtea de Casație și Justiție Secția II.
Decizia No. 2340-35. Proș. N. Stănilă cons.

Creditor achitat. Cambie rămasă la creditor. Acționarea debitorului în justiție. Obținerea titlului executor. Inceperea executării. Nu constituie înșelăciune. Lipsa amăgirii față de debitor.

Recurentul S. M. a fost condamnat pentru faptul de excrocherie intru cât a dat în judecată la tribunal, a obținut titlu executoriu și a început executarea în contra părții civile pe baza unei cambii care fusese achitată, dar care rămăsese în mâinile inculpatului, deci prin manopere viclene a indus în eroare tribunalul în paguba părții civile.

Recurs pentru inexistența infracțiunii. Admitere.

Comite înșelăciune acel care prin amăgiri sau manopere frauduloase induce în eroare sau utilizează eroarea sau neștiința cuiva cu intențiunea de a-l păgubi pe el sau pe altul în averea sa.

Rezultă deci că unul din elementele constitutive ale infracțiunii de înșelăciune este inducerea în eroare prin manopere frauduloase.

Acest element în speță nu există, fiindcă inducerea în eroare a tribunalului nu poate fi luată în seamă, legea cerând ca această inducere în eroare să se producă în persoana celui ce a fost lezat, ceea ce în speță nu s'a constatat de instanța de fond.

Jurisprudențe la alte legi.

Curtea de Apel Cluj Secția II.
No. 1191-1930

Impozitul de echivalent. Imobile publice sau ale așezămintelor de utilitate publică nu se înțeleg acele care servesc numai intereselor unei înfișme părți de cetățeni, conform naționalității ori confesiunii, și deci în o asemenea situație, imobilele fiind chiar a unei persoane juridice, nu pot fi scutite de impozit.

Motive: Comunitatea Bisericii romano-catolice din Cluj atacă cu recurs în casare deciziunea Nr. 2689-937 a comisiunii de apel pentru așezarea contribuțiilor directe din Cluj.

Curtea.

Asupra acestui recurs.

Ascultând expunerea raportului făcut în cauză de d. consilier N. Davidescu.

Pe reprezentantul Statului în cererea de respingere recursului.

DELIBERÂND.

Asupra motivului de casare bazat pe violarea art. 16 pctul 3, lit. a., din legea timbrului după care sunt scutite impozitul de echivalent asupra bunurilor de mână moartă, imobilele publice sau ale așezămintelor de utilitate publică chiar când sunt producătoare de venit, dacă acele venituri sunt afectate serviciilor publice sau scopului acelor așezăminte prin fap-

tu că deși a dovedit că imobilele impuse de comisiunea de impunere la impozitul de echivalent sunt aservite pentru școli și orfelinat, iar altele au venitul afectat interesului acestor așezăminte, comisiunea de apel totuși prin deciziunea atacată nu le-a scutit de impozit.

Având în vedere că legea timbrului prin art. 16 supune persoanele juridice de interes public și privat unui impozit anual de echivalent după distincțiunile prevăzute paragrafele 1, 2, 3 și 4 ale aceluși articol și că potrivit alineatelor a) și b) din paragraf 3, la care se referă recurenta scutesc din plata acestui impozit:

— imobilele așezămintelor de utilitate publică chiar când sunt producătoare de venit dacă acele venituri sunt afectate serviciilor publice sau scopului acelor așezăminte;

— imobilele parohiale ale culturilor religioase întreținute de Stat, care nu produc nici un venit, și care s'au bucurat până în prezent deasemenea scutiri, și că în speță recurenta recunoaște că imobilele cari au fost impuse sunt producătoare de venit, este evident, că urmează să se cerceteze numai dacă venitul acestor imobile intră în cadrul celor pe care legea ne scutește prin aliniatul a adică dacă sunt afectate serviciilor publice, sau dacă imobilele însăși fiind publice, sau ale unor așezăminte de utilitate publică, venitul lor este afectat scopului acestor așezăminte.

Ori prin imobile publice și imobile ale așezămintelor de utilitate publică neputându-se înțelege acele imobile sau acele fundațiuni care de servesc numai o înfișmă parte dintre cetățenii țării, ci numai acele mobile sau așezăminte care sunt la dispozițiunea tuturor cetățenilor fără nici o distincțiune de naționalitate sau confesiune, este evident, că imobilele recurente, deși ale unei persoane juridice, nu pot fi considerate nici ca imobile publice nici ca al unui așezământ de utilitate publică.

În consecință ele nefind scutite de plata impozitului de echivalent, motivul de casare s'a găsit neîntemeiat și ca atare recursul s'a respins.

Curtea de Apel Cluj Secția II.
Deciziunea civilă No. 861-935

Legea Lichidării. Debitorii cari vor să invoace moratorul de 5 ani prevăzut de art. 81 din Leq. conversiunii, trebuie să întrunească condițiile generale prev. de art. 30 al. A., între care și pe aceia de a fi proprietarul unui imobil susceptibil de a fi impus la impozitul pe clădiri atât la 18 Decembrie 1931 cât și la data punerii în aplicare a legii.

Motive: În contra sentinței tribunalului pârâții au făcut recurs în casare pentru violarea art. 30 și 81 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane și omisiune esențială săvârșită prin ne admiterea probatorului cerut de pârâta II spre a dovedi că imobilul îl folosește încă dinainte de 18 Decembrie 1931. Reprezentantul reclamantei a cerut respingerea recursului ca nefondat și cheltueli de recurs.

Asupra primului motiv de casare:

Având în vedere că instanțele de fond au constatat în fapt că pârâții I și III la data promulgării legii conversiunii nu erau proprietari, căci la 23 Februarie 1934 și-au transcris drepturile lor asupra pârâtei II, care a devenit proprietara imobilelor după 18 Decembrie 1931.

Considerând că această constatare în fapt nu este atacată în recurs, deci rămâne determinată pentru soluționarea litigiului dintre părți.

Considerând că potrivit art. 30 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane pentru a putea beneficia de această lege se impune ca o condiție generală că debitorii să fie proprietari încă dela data de 18 Decembrie 1931 până la promulgarea legii de imobile susceptibile de a fi impuse la impozitul de clădiri.

Având în vedere că pârâții nu întrunesc această condiție, căci pârâții I, III la data promulgării legii nu mai erau proprietari de imobile urbane, iar pârâta II, a devenit proprietară după 18 Decembrie 1931, în consecință tribunalul a făcut o bună aplicare a art. 30 din legea conversiunii, stabilind că pârâții nu beneficiază de prevederile legii ca debitori urbani.

Având în vedere că în conformitate cu art. 81 din legea suscitată debitorii urbani prevăzuți de art. 30 alin. A., care nu ar îndeplini condițiunile al. B. al. aceluiași articole pentru a putea beneficia de reducerile legale, își vor plăti integral datoriile lor născute până la 18 Decembrie 1931 în termen de 5 ani.

Că din acest text, cum este redactat, rezultă, debitorii urbani prevăzuți de art. 30 alin. A. care nu ar îndeplini condițiunile al. B. al. aceluiași articole pentru a putea beneficia de reducerile legale, își vor plăti integral datoriile lor născute până la 18 Decembrie 1931 în termen de 5 ani.

Că din acest text, cum este redactat, rezultă, că debitorii care vor să invoace în favoarea lor moratoriul de 5 ani prevăzut de art. 81 al legii conversiunii, trebuie să întrunească condițiile generale prevăzute la art. 30 alin. A., între care se cuprinde și aceea de a fi proprietarul unui imobil susceptibil de a fi impus la impozitul pe clădiri atât la 18 Decembrie 1931 cât și la data promulgării legii și cum pârâții nu întrunesc această condiție, bine tribunalul a constatat, că nu beneficiază de moratoriul prev. de art. 81 al legii.

Astfel fiind primul motiv de casare este nefondat.

Asupra aceluia de al doilea motiv de casare.

Având în vedere că tribunalul a expus pe larg motivele pentru care a respins proba cu martori, ori conform art. 270 din Pr. c., instanța are libera apreciere a probelor și din momentul ce și-a format convingerea, poate să respingă proba cerută de parte fără să violeze vre-o normă le procedură, numai este ținută

În consecință este nefondat și acest motiv de casare.

să expună amănunțit motivele pentru care găsește de neconcludentă proba cerută.

Că deci pârâții nu se pot plânge nici de omisiune esențială nici de violarea normelor de drept formal întrucât bine tribunalul a constatat că proba cerută era neconcludentă, pentru că faptul în sine că pârâta II a folosit imobilul, nu e de natură a stabili în favoarea acesteia proprietatea aparentă, fiindcă nu s'a comportat ca adevărată proprietară, ci a muncit pământul ca membru în familie locuind în aceeași casă cu părintii săi.

Pentru aceste considerente Curtea a respins recursul ca nefondat cu cheltueli de recurs.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secțiunea III
Decizia Nr. 49/1936, Președinția D-lui C. Crăciunescu
Consilier.

Contencios. Gardienii publici nebucurându-se de stabilitate nu au acțiune în contencios.
DELIBERAND.

Având în vedere că potrivit art. 112 din legea pentru organizarea poliției din 21 Iulie 1929, gardienii publici sunt numiți pe bază de angajamente pe timp limitat.

Considerând că din cuprinsul art. 1 și 2 litera d și e din legea statutului funcționarilor publici rezultă că se bucură de drepturile și se vor supune obligațiilor specificate prin această lege, numai acei funcționari cari îndeplinesc un serviciu public permanent, la stat, județ, comună, etc. iar nu și acei cari sunt angajați cu contract, — cum este cazul recurentului, — care — precum s'a arătat mai sus — a fost angajat prin contract ca gardian public la poliția Năsăud.

Că deci conform celor expuse mai sus, recurentul fiind numai angajat cu contract în postul de gardian public, el nu se bucură de nici o stabilitate în acest post, putând fi îndepărat atunci când nu respectă condițiunile contractuale sau când prin bugetul curent s'au suprimat mai multe posturi de gardieni publici — între cari a fost cuprins și numitul, — fără ca pentru această îndepărtare a sa din serviciu să fie nevoie de baza formelor cerute de statutul funcționarilor publici, când este vorba de un funcționar public stabil legal numit.

Că deci, Curtea de Apel a făcut o bună aplicațiune a textelor citate mai sus când a respins acțiunea în contencios a recurentului, — care nefiind funcționar public stabil legal, numit, n'are exercițiul acestei acțiuni în contencios.

Că dar din acest punct de vedere motivele de casare sunt nefondate și că recurentul neavând acțiune în contencios nici nu se poate intra în discuțiune susținerii recurentului că, în baza art. 1 și următorii din legea contenciosului a avea drept a acționa în contencios, deciziunea Nr. 3710 a Poliției Bistrița prin care a fost pus în disponibilitate, fiind un act administrativ de autoritate, ce poate fi anulat prin acțiune în contencios.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția III-a
Decizia No. 735—1933. Președ. D-lui C. Crăciunescu, Consilier

Actul administrativ prin care se numeste ca notar comunal pe acel care are mai multe voturi este legal și echitabil.

DELIBERÂND.

Asupra motivului de casare astfel formulat: Violarea art. 58, 70 și 178 din legea administrației locale, exces de putere.

„Curtea constată în fapt că, prin efectul suszisei legi, mai multe comune din județul Năsăud contopindu-i-se urma să se numească un singur notar;

„Că potrivit art. 58, consiliul comunal ne-căzând de acord asupra persoanei au ales doi candidați, unul cu 24 voturi — Nicolae Bene — și altul cu 14 voturi — intimatul — pe care i-a recomandat în conformitate cu zisul text delegației județene care a numit pe intimat; că Directorul Ministerial local în temeiul art. 178 din legea administrației locale, constatând — cum era legal și echitabil că Petre Tanco întrunise mai puține sufragii la recomandarea sa decât Nicolae Bene, a confirmat ca notar cercual pe acesta din urmă prin deciziunea atacată în contencios.

Se vede prin urmare, din cele expuse că instanța primă de contencios n'a constatat vre-o ilegalitate de procedare a autorității competente. Totuși Curtea admite acțiunea pe motivul că anterior deciziunii de confirmare a lui Nicolae Bene, Ministerul de Interne ar fi dat o circulară prin care remondă Directoratelor Ministeriale să confirme notarii în posturile cari necesită puțină deplasare.

Ori, prin acest mod de a judeca, Curtea de Apel calcă textele de lege sus anunțate și săvârșește un exces de putere atunci când restrânge drepturile Directorului de a confirma fără restricție pe notarii propuși, pe baza unui ordin circular care nu poate micșora prerogativele și competența levală a acestui organ“.

Având în vedere că din deciziunea atacată cu recurs rezultă că, P. T. a cerut în contencios administrativ, anularea deciziunii Nr. 32.372 din 6 Octombrie 1932 a Directoratului Ministerial din Cluj, prin care Directoratul a confirmat ca notar la Nimigea de jos, pe d. B. în locul său reîntegrarea sa în acest post, plus daune.

Curtea de Apel din Cluj, a admis în parte acțiunea, numai în ce privește reîntegrarea, fără daune, motivând că, reclamantul a fost anterior numit în acest post și fiind definitiv, bine a fost confirmat în acest post de către Delegația Județeană, astfel că, Directoratul Ministerial nu putea să confirme pe altul în acest post, iar în ce privește daunele, constată că nu sunt dovedite.

Considerând că art. 178 din legea pentru organizarea administrației locale din 3 August 1929 prevede că, notarul comunal va fi numit de consiliul comunal și confirmat de directorul ministerial; că, mai multe comune se pot asocia spre a avea un notar, formând astfel o circumscripțiune notarială și că, atunci când

mai multe comune se asociază spre a forma o circumscripțiune notarială și în cazul când nu sunt înțelese asupra persoanei notarului, numirea lui se va face potrivit art. 58 din lege.

Considerând că în speță, Curtea de Apel constată în fapt că, prin efectul suszisei legi, mai multe comune cari formează circumscripțiunea notarială Nimigea de jos, Judetul Năsăud, asociindu-se urma să se numească un singur notar pentru circumscripțiunea notarială nou formată și că, consiliile comunale respective ne-căzând de acord asupra persoanei notarului, s'a făcut uz de art. 58 din legea organizării locale propunând din candidații N. B. cu 24 voturi, și intimatul P. T. cu 14 voturi, dintre cari delegația județeană a numit pe intimat.

Că, față de aceasta situațiune, punându-se chestiunea confirmării, Directorul Ministerial local, în temeiul art. 178 din legea administrației locale, constatând cum era legal și echitabil — că P. T. întrunise mai puține sufragii la recomandarea sa decât Nicolae B., a confirmat ca notar cercual pe acest din urmă.

Că, din cele expuse, rezultă că instanța primă de contencios însăși n'a constatat vre-o ilegalitate de procedare a autorității competente la numirea ca noar cercual al lui Nic. B. Curtea de Apel trebuia să respingă acțiunea reclamantului B. T.

Că prin urmare, când, în speță, Curtea admite totuși acțiunea pe motiv că anterior deciziunii de confirmare a lui N. B. Ministerul de Interne ar fi dat o circulară prin care recomanda Directoratelor Ministeriale să confirme notarii în posturile cari necesită mai puțină deplasare, prin acest mod de a judeca, Curtea de Apel violează textele de lege mai sus enunțate, și săvârșește un exces de putere, căci restrânge drepturile Directorului de a confirma fără restricțiune pe notarii propuși, pe baza unui ordin circular care nu poate micșora prerogativele și competența legală a acestui organ.

Că, dar motivul de casare fiind întemeiat, recursul urmează a se admite, iar în fond, acțiunea reclamantului Petre Tanco trebuie respinsă, — căci — precum s'a arătat — N. B. a fost legal numit în funcțiunea de notar comunal.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția III
Decizia No. 439—936. Președ. Dlul C. Crăciunescu cons.

Contencios. — Leqiuitorul în interesul bunului mers al învățământului a reglementat transferările și numirile în corpul didactic dând dreptul fiecăruia să-și valorifice dreptul de transferare.

Curtea

DELIBERÂND.

Având în vedere că din deciziunea atacată cu recurs rezultă că, Curtea de Apel Cluj S. II; a admis acțiunea în contencios intentată de P. I. în contra Ministerului Instrucțiunii Publice, a anulat deciziunea acestuia Nr. 140053—1934 în partea prin care A. P. a fost transferată în postul Nr. 5 al școlii primare mixte din comuna Grădinile, Jud. Romanati și a obligat Ministerul pârât să transfere în acel post pe

reclamant, care este învățător în comuna Ghiriș Jud. Cluj.

Că pentru a decide astfel, Curtea constată că transerarea A. P., învățătoare provizorie, s'a făcut în baza punctului c. al articolului 124 din legea învățământului primar din 5 Iulie 1924, trecându-se peste drepturile reclamantului, care intrând în dispozițiunile punctului b. al articolului 124, ca învățător definitiv, trebuia deci preferat.

Ca, Curtea a mai înlăturat ca nefondat și inacceptabil argumentul pe care Ministerul Instrucțiunii a cautat să-l tragă din interpretarea cumulativă a art. 124 și 61 din legea învățământului primar, în sensul că materia religiei ar fi obligatorie la școlile primare, obligat fiind și preotul la predarea ei și că în consecință el răcând parte din personalul didactic soția lui solicitând postul din litigiu, ar beneficia de preferința pe care i-o acordă art. 124 pct. a. din legea citată.

Având în vedere că legiuitorul în interesul bunului mers al învățământului primar, a reglementat modul în care urmează să se facă transferările și numirile personalului didactic dând posibilitate tuturor membrilor acestui corp să-și valorifice drepturile la transferări și numiri în conformitate cu dispozițiunile legii și declarându-le de nule pe acele cari s'ar face fără respectarea condițiilor și formalităților prevăzute de lege.

Având în vedere că prin art. 123 din legea învățământului primar al statului din 5 Iulie 1924 se prevede că între 15—30 Ianuarie ale fiecărui an, Ministerul Instrucțiunii va publica în Monitorul Oficial și „Buletinul Oficial“ al Ministerului un tablou de toate locurile vacante în învățământul primar din comunele urbane și rurale, pentru a putea lua cunoștință de ele toți cei interesați, iar până la 1 Aprilie membrii titulari ai corpului didactic, primar, cari doresc a fi transferați în locurile publicate vacante, sau cari ar deveni eventual vacante prin transferările altora, vor înainta cererile lor inspectoratelor regionale respective cari, în conformitate cu art. 125 din aceeași lege, vor face transferările între 15—30 Aprilie, iar după aprobarea lor de către Minister se vor publica în „Buletinul Oficial“ al Ministerului, comunicându-se de îndată candidaților.

Având în vedere că conform art. 124 din aceeași lege a învățământului primar, transferările în învățământul primar, se fac după următoarele ordine de preferință: a) apropiere între soți, membrii ai corpului didactic, b) cel mai înalt în grad, c) cei cari au interese familiare: soți funcționari publici etc.

Că față de aceste dispozițiuni ale legii și întrucât în speță fiind constant că pentru locul vacant dela școala primară mixtă din Comuna Grădini, Jud. Romanaii au fost doi candidați: reclamantul P. I., învățător definitiv în comuna Ghiriș, Jud. Cluj și Dna A. P. soția preotului Pârvulescu, învățătoare cu titlu provizoriu, și că Ministerul pârât prin deciziunea Nr. 140053 1934 a transferat-o în postul Nr. 5 vacant pe

D-na A. P. în baza art. 124 pct. c. din legea învățământului primar, — în atare situațiune, cu drept cuvânt și fără a viola vre-un text de lege a decis Curtea de Apel că, deoarece transferarea Dnei A. P., învățătoare provizorie s'a făcut în baza punctului c. al art. 124 pct. b., ca unul ce este învățător definitiv și deci mai mare în grad ca Dna A. P. — și ca consecință, bine a admis acțiunea reclamantului, anulând deciziunea Nr. 140053—1934 a Ministerului Instrucțiunii Publice, în partea prin care D. A. P. a fost transferată în postul Nr. 5 al școlii primare mixte din comuna Grădini, Jud. Romanaii, și obligând pe Ministerul pârât să transfere în acel post pe reclamantul P. I., învățător în Com. Ghiriș Jud. Cluj;

Considerând că, în ce privește susținerea recurentului că, din spiritul art. 124 și 61 din lege, rezultă că, preotul este membru al corpului didactic primar, și ca atare Dna A. P., intrând în cadrul al. a. al art. 124, avea un drept legal de preferință asupra reclamantului P. I., — astfel că, numai prin greșita interpretare și violare a art. citate a admis Curtea de Apel, acțiunea reclamantului, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată;

Că, în adevăr, deși este adevărat că art. 61 din legea citată decretează obligativitatea învățământului religios și moral, însă acest articol mai spune că materia de studiu religios va fi predată de către învățător și nu mai în cazul când acesta nu ar fi de aceeași confesiune ca elevii săi, ea va putea fi predată de către preotul din localitate; în consecință obligația preotului de a preda religia în școlile primare este numai subsidiară și condiționată de faptul că învățătorul ar avea o altă confesiune decât populația comunei; urmează că, din acest text nu se poate conchide sensul pe care îl vizează Ministerul, că preotul este un membru al corpului didactic.

Că, dealtfel, din întreg capitolul VII al legii învățământului primar se detasează net justetea punctului de vedere al Curții de fond, atunci când acesta exclude din cadrul corpului didactic, nici cele pentru salarizarea lor, nu li se pot aplica preoților, ca unora cari aparțin unui corp cu totul aparte, având legile lor de organizare aparte și obliiațiuni profesionale cu totul altele decât cele ale membrilor corpului didactic.

Că astfel fiind și întrucât nu există o dispozițiune în legea învățământului primar care să asimileze pe preoți cu membrii corpului didactic, — cu aceleași drepturi și îndatoriri ca și aceștia, — urmează că, și această susținere a Ministerului a fost bine respinsă de Curtea de Apel și deci, recursul cată a fi respins.

Inalta Curte de Casție și Justiție Secția III.
Decizia Nr. 624—934. Preș. Dnui V. Erbiceanu cons.

Funcționar. Stabilitate. Prin faptul avansării funcționarului nu a dobândit stabilitate, căci dacă este exact că avansarea implică definitivare, aceasta însă numai în cazul când în-

intarea s'a făcut cu avizul Comisiunii de propuneri și înaintare.

DELIBERÂND,

Asupra recursului făcut de Judele S. contra deciziei Nr. C. 2. 985. 9. 932 a Curții de Apel Cluj secția II-a în proces cu Ministerul de Finanțe.

Având în vedere că prin decizia atacată cu recurs, Curtea a respins acțiunea în contencios administrativ pornită de reclamantul judele S. în contra Ministerului de Finanțe, pentru anularea deciziei acesteia prin care a fost pus în disponibilitate.

Că pentru a decide astfel constată că reclamantul a fost numit agent de urmărire cl. II-a la Percepția Hateg la 1 Decembrie 1921 și pus în disponibilitate la data de 30 Iulie 1932.

Că motivează Curtea reclamantul nu poate pretinde reîntegrarea sa neavând dreptul a intenta acțiune în contencios, întrucât nu a dovedit că a fost funcționar stabil sau că la aplicarea legii Statutului Funcționarilor Publici ar fi avut 5 ani consecutivi de funcționare.

Văzând motivele de casare astfel formulate.

1. Violarea și greșita interpretare a art. 52 al. 3 art. 57, art. 7 din legea pentru Statutul Funcționarilor Publici, exces de putere și nemotivare.

2. Eroare grosieră de fapt și exces de putere.

„Curtea de Apel mi-a respins acțiunea pe motivul că nu sunt funcționar stabil în funcțiune și ca atare oricând pot fi îndepărtat din serviciu. Numai prin eroare grosieră de fapt a putut stabili Curtea că nu a-si fi stabil. Precum se poate constata din dosarul meu, condus de Ministerul de Finanțe, am fost numit ca funcționar definitiv, deci stabil din anul 1921, 1 Decembrie, până la 30 Iulie 1932, când am fost pus în disponibilitate, am fost în funcțiune, fără orice întrerupere iar în anul 1932 am fost avansat ca agent urban cl. I-a. Toate acestea se pot constata precis din cazierul meu ce se află la Ministerul de Finanțe și pe care Curtea trebuia să-l consulte. Deci numai cu exces de putere a putut constata Curtea că eu nu am dovedit împrejurarea că am fost avansat agent cl. I-a.“

„Evident deci că am toate drepturile asigurate funcționarilor publici prin legea pentru Statutul Funcționarilor Publici.

„Faptul că m'a fost reîncadrat prin legea organizării Ministerelor și că am fost avansat completează orice viciu de formă ce eventual s'ar putea invoca în ceiace privește numirea mea după un serviciu de 11 ani nu putem fi aruncat pe stradă fără a ști barem pentruce.

„Dacă un oarecare superior al meu a crezut de bine a afirma că sunt incorect conform legii trebuia să fiu tradus Comisiunii de disciplină și judecat de această Comisiune.

„Numirea mea a fost legală și stabilitatea am câștigat-o prin serviciul de 11 ani, prin reîncadrarea în baza legi pentru organizarea mi-

nisterelor și avansarea dela gent cl. II-a la agent cl. I-a. În baza acestora aveam tot dreptul a cere reîntegrarea mea în funcțiunea și gradul ce aveam.

Având în vedere că recurentul se plânge de violarea și greșita interpretare a textelor de lege invocate, exces de putere, nemotivare și eroare gravă de fapt, susținând în esență că dânsul a fost numit, funcționar stabil și că această stabilitate a mai dobândit-o prin faptul că a fost încadrat că a fost avansat agent de urmărire cl. I-a și că are 11 ani de serviciu.

Având în vedere că potrivit art. 4 alin. 2 din legea contenciosului administrativ, numai funcționarilor stabili au dreptul la acțiune în contencios, în cazurile de înlocuire, mutare sau punere la retragere.

Considerând că în spetă Curtea de Apel constată că numitul este funcționar stabil întrucât a făcut dovada că a fost definitivat cu avizul Comisiunii de propuneri și intrări potrivit art. 37 și 62 din statutul Funcționarilor Publici și nici nu a avut cinci ani consecutivi de funcționare la punerea în aplicare a legii citate.

S

Că din acestea rezultă că reclamantul nu era funcționar stabil, întrucât nu fusese definitivat de Comisiunea de propuneri și înaintări și nici nu avea 5 ani de funcționare la punerea în aplicare a legii Statutului Funcționarilor Publici condițiune cerută de art. 64 din această lege, pentru a se bucura de stabilitate:

Că reclamantul nu poate pretinde că a dobândit stabilitatea nici prin faptul că a fost avansat agent de urmărire cl. I-a, căci dacă este exact că avansarea implică definitivarea, aceasta însă numai în cazul că înaintarea s'a făcut cu avizul Comisiunii de propuneri și înaintări, ori în spetă numitul nu a dovedit — după cum constată Curtea de Apel — că a avut un asemenea aviz.

Că deasemenea nici, faptul că a fost încadrat prin legea de organizare a ministerelor nu-i poate conferi stabilitate, căci această lege de încadrări a fost făcută numai în scopul unei bune organizări a serviciilor și ea nu a schimbat cu nimic dispozițiunile Statutului Funcționarilor Publici, cu privire la modul în care se poate dobândi definitivarea:

Că dar stabilit fiind că recurentul nu era definitivat în funcțiunea ce ocupa, el nu mai putea ataca decizia ministerială de punere sa în disponibilitate, pe calea acțiunii în contencios, conform art. 4 menționat și deci Curtea de Apel hotărând astfel și întrucât și-a motivat suficient decizia sa a făcut o bună aplicare a legii, fără să comită vreun exces de putere, violare de lege nemotivare sau eroare gravă de fapt, așa că motivele de casare fiind nefondate recursul urmează a fi respins.

Curtea de Apel Cluj Secția I.

No. C. I. 861—931 Președ, Dlul I. Mănescu președ

Plângerea în contencios a funcționarului în contra actului autoritate de a-i fi primit demisia pe care o revocase, nu este condiționată

de stabilitate, și această acțiune se bazează pe art. 1 iar nu pe art. 4 din Leg. Cont.

Prin cererea înregistrată la Nr. 10 din 14 Ianuarie 1930 reclamantul a înaintat demisia sa din funcțiune, pe data de 1 Februarie 1930. Stațiunii Chimice Agronomice din Cluj, cere re ce s'a înaintat Institutului de cercetări agricole de către acea stațiune, dar nu se vede a se fi rezolvat în nici un sens.

Că, totuși din adresa depusă în original la acțiunea Ministerului de Agricultură, rezultă că reclamantului i s'a primit această demisie și pe data primirii demisiunii a fost numit din nou la același Minister, dar la stațiunea de ameliorarea a plantelor; din aceiași adresă ce poartă numărul 810—1930 din 3 Aprilie 1930, rezultând că ambele servicii atât cel din care a demisionat cât și cel la care a fost numit din nou, aparține tot Institutului de cercetări agronomice ca o direcțiune a Ministerului pârât, de unde rezultă că primirea demisiei și numirea reclamantului din nou nu este altceva decât o transferare consimțită de ambele părți în cadrele aceluiași Instituțiuni, astfel, în cât situația de funcționar stabil a reclamantului prin această operațiune, nu a suferit nici o modificare.

Că, prin cererea înregistrată la stațiunea de ameliorare din Cluj, la Nr. 1539, reclamantul a cerut să fie considerat demisionat pe ziua de 1 Oct. 1931 iar prin telegrama înregistrată la Nr. 3223 din 29 Oct. 1931 a revenit direct la Minister pentru anularea cererii sale de a i se accepta demisia cerând menținerea sa în post.

Că, Ministerul, la primirea telegramii nefiind în posesia cererii de demisie care s'a primit la Minister numai la 9 Februarie 1932 cum rezultă din marca de înregistrare aflată pe ea cu indicarea datei dar fără indicațiunea numărului a pus rezoluția în sensul de a se aștepta cererea ce reclamantul a și înaintat Ministerului și s'a înregistrat la aceiași la data de 2 Noembrie 1931 sub Nr. 3275—1931 prin care reclamantul arată pe larg motivele, pentru care a demisionat și acelea pentru cari revine asupra demisiei date care cerere, însă rămâne nerezolvată, iar reclamantul în funcțiune până la data de 26 Ianuarie 1932, când Ministerul fără a ține seama de cererile menționate și primite înainte de cererea de demisie; pe care a primit-o abia la 9 Ianuarie 1932, prin adresa Nr. 153—1932 din 26 Ianuarie 1932, comunică reclamantului că i se primește demisia pe ziua de 1 Decembrie 1931 referindu-se însă la o cerere de demisia reclamantului din Ianuarie 1932 dându-se în acest sens, decizia Nr. 9—1932 deși din toate actele depuse la dosar nu rezultă că reclamantul după ce a cerut Ministerului să nu i se primească demisia și să fie menținut în serviciu ar mai fi făcut vre-o cerere de demisie și deși Curtea a obligat Ministerul a depune toate actele referitoare la cauza reclamantului, iar din adresa cu Nr. 1539 din 18. XI. 1931 a stațiunii de ameliorare din Cluj,

rezultă că s'a înaintat cererea reclamantului despre care s'a făcut mențiune mai sus, adică cea care s'a revocat mai târziu prin telegramă și cererea de asemenea menționată până când, din adresa cu Nr. 1540 din 4 Noembrie (anterioară celei precedente, în ce privește data, peșoară un număr mai mare) rezultă că s'a înaintat de către reclamant o cerere de transferare la Ministerul de Interne, ceiace nu este echivalent cu o demisie.

Că, deci, în fapt, rezultă că decizia atacată dovedește că s'a primit fie o demisie care a fost revocată cu mult înainte de solutionarea cererii, fie că s'a considerat că cererea de demisie o petiție, din care nu se putea trage concluzia că implică demisiunea, decât cel mult în cazul când transferarea cerută ar fi fost admisă și de Ministerul de Interne.

Având în vedere această stare de fapt.

Considerând că, deși din cele de mai sus rezultă că reclamantul este funcționar stabil, totuși acțiunea sa în contencios nu este condițiilor statutului funcționarilor publici primează pe dispozițiile art. 4 din legea contenciosului administrativ, ci pe acela din art. 1 al acestei legi, fiind vorba despre existența și primirea unei demisiuni voluntare din serviciu și deci despre aplicarea greșită sau nu a dispozițiilor statutului funcționarilor publici privitoare la drepturile funcționarilor, iar nu la o înlocuire ilegală din funcțiune.

Că potrivit dispozițiilor art. 1 din legea contenciosului administrativ, oricine deci și un funcționar public ce se crede vătămat în drepturile sale printr'un act administrativ de autoritate prin călcarea legii poate cere anularea actului și repararea nedreptății ce a suferit.

Că, în speță, demisiunea fiind revocată chiar mai înainte de a se fi primit de Minister nu mai avea nicio ființă legală și nicăiri nu este interzis de legi ca o demisiune care nu s'a primit să nu se poată revoca chiar fără consimțământul autorității căreia i-a fost adresat.

Că, deci, primindu-se de Minister o demisie nulă și neavenită sau considerându-se drept demisie o simplă cerere de autorizare de transferare și ca atare, primindu-se deciziunea, prin care se decide aceasta, este un act administrativ de autoritate, dat cu călcarea legii și în dauna reclamantului, care în consecință este îndrituit a cere reîntegrarea în drepturile avute și cari i s'au răpit în mod ilegal și plata salariului său pe tot timpul cât nu i s'a servit deși nu fusese în mod legal scris din statele de plată a salariilor.

Pentru aceste motive acțiunea a fost admisă și Ministerul obligat la reîntegrarea reclamantului în drepturile avute inclusiv plata salariului cuvenit reclamantului dela data de când nu i s'a mai plătit până la curent în quantumul cuvenit după lege și buget funcțiune ce ocupă totodată obligând Ministerul și la plata cheltuelilor de judecată, acestea potrivit dispoz. art. 424, 425 din p. c.

Cluj 20 Ianuarie 1934.